

B. A. II SEMESTER-IV

Course Category: MAJOR Mandatory

Course Name: वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : ललितगद्य

साहित्यकृती : गवाक्ष - समीर गायकवाड Course Code: BAU0325MML201F03.

Course Credits: 04

End Exam:80

Internal Assessment- 20

Total Marks: 100

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुणविभागणी (NATURE OF QUESTION PAPER AND SC MARKING)

अ) एकूण गुण ८० श्रेयांक ४ (FOR FOUR CREDITS: Total Marks: 80 (Written))

प्रश्न क्र १. बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न (दहा प्रश्न) (प्रत्येकी २ गुण) गुण-२०

प्रश्न क्र २. लघुत्तरी प्रश्न / टीपा (सहा पैकी चार) गुण-२०

प्रश्न क्र ३. लघुत्तरी प्रश्न (चार पैकी दोन) गुण-२०

प्रश्न क्र ४. अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक) गुण-२०

ब) अंतर्गत मूल्यमापन (INTERNAL ASSESSMENT)

गुण-२०

प्रश्न पेढी

प्रश्न क्र १. बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ प्रश्न (दहा प्रश्न) (प्रत्येकी २ गुण)

गुण-२०

१.१९२७ मध्ये 'वैनतेय'मध्ये कोणी स्फुटलेखनाला सुरुवात केली?

अ) वि. स. खांडेकर ब) ना. सी. फडके क) आनंद यादव ड) आचार्य अत्रे

२. लघुनिबंधाचे तंत्र प्रथम कोणी विशद केले?

अ) वि. स. खांडेकर ब) ना. सी. फडके क) गंगाधर गाडगीळ ड) आचार्य अत्रे

३. ललित गद्यात कोणत्या अनुभवांचे केंद्रवर्ती असणे महत्त्वाचे असते?

अ) वाचकनिष्ठ ब) अध्यात्मिक क) आत्मनिष्ठ ड) सत्यनिष्ठ

४. लघुनिबंधाचे जनकत्व कोणाला बहाल झाले ?

अ) वि. स. खांडेकर ब) आचार्य अत्रे क) गंगाधर गाडगीळ ड) ना. सी. फडके

५. 'ऋतूचक्र' या ललित लेखसंग्रहात निरनिराळ्या ऋतूचक्राचे संवेदनशील चित्रण कोणी केले आहे?

अ) इरावती कर्वे ब) दुर्गा भागवत क) इंदिरा संत ड) शिरीष पै

६. वन्य जीवनाचे प्रत्यक्ष अनुभव, सूक्ष्म अवलोकन, निरीक्षण, अरण्याच्या भटकंतीतील अनुभव या सर्वांचे मिश्रण हे कोणाच्या ललित गद्य लेखनात येते?

अ) आनंद यादव ब) श्रीनिवास कुलकर्णी क) मारुती चितमपल्ली ड) अनिल अवचट

७. 'चर्चबेल', 'मितवा', 'संध्यामग्न पुरुषांची लक्षणे', 'मृगजळाचे बांधकाम' हे ललित लेखन कोणी केले ?

अ) ग्रेस ब) श्रीनिवास कुलकर्णी क) रविंद्र पिंगे ड) अनिल अवचट

८. पत्र लेखनाच्या माध्यमातून लोकहितवादींनी लिहिलेले ललित लेखन कोणते?

अ) स्पर्श कमळे ब) कारागृहाच्या भिंती क) कागदी होड्या ड) शतपत्रे

९. समीर गायकवाड यांनी एप्रिल २०१५ पासून कोणत्या ब्लॉगचे सातत्यपूर्वक लेखन केले आहे?

अ) गोष्टीवेलहाळाची बाराखडी ब) बाराखडी क) वेलहाळगोष्टी ड) गोष्टीवेलहाळ

१०. समीर गायकवाड यांची कोणत्या वृत्त वाहिनीकडून २०१६ साली देशविदेशातून ब्लॉग माइझा या ब्लॉगस्पर्धेत प्रथम क्रमांकासाठी निवड झाली?

अ) झी मराठी ब) एबीपी माझा क) स्टार प्रवाह ड) सह्याद्री

११. 'गवाक्ष' हा कोणता साहित्यप्रकार आहे?

अ) कथासंग्रह ब) नाटक क) कादंबरी ड) ललित लेखसंग्रह

१२. 'गवाक्ष' या कलाकृतीतील लेख कोणत्या वर्तमानपत्रातून वर्षभर साप्ताहिक सदर रूपातून प्रकाशित झाले आहेत?

अ) सकाळ ब) महाराष्ट्र टाईम्स क) दैनिक लोकसत्ता ड) दैनिक लोकमत

१३. 'झाडांची आजान' या लेखातील मकबूलचाचा कोणते बाद्य वाजवत ?

अ) सनई ब) बासरी क) तबला ड) पियानो

१४. 'अस्त पावलेला मध्यस्त' या ललित लेखातील नारायण धडे यांचा व्यवसाय कोणता होता?

अ) शाळा मास्तर ब) वाणी क) डॉक्टर ड) शेतकरी

१५. 'बाभळातील चंद्र' या ललित लेखात पाळलेल्या प्राण्यावर अपार प्रेम करण्याच्या मुलाचे नाव काय?

अ) गणा ब) सर्जा क) साहेबा ड) मक्या

१६. 'चुकलेलं गणित' या ललित लेखात कोणाचे व्यक्तिचित्र आहे?

अ) दिघे मास्तर ब) मकबूल चाचा क) आबासाहेब माने ड) जगन्नाथ वाणी

१७. 'ऋण' या ललित लेखातील गाईचे नाव काय आहे?

अ) यमुना ब) गंगा क) कावेरी ड) नर्मदा

१८. बळवंत अप्पा मस्के यांच्या धाकट्या मुलीचे नाव काय?

अ) विमल ब) सिंधू क) बायडा ड) सुगंधा

१९. भानातात्या म्हणजे भानुदास जगन्नाथ रोकडे गावातल्या मर्तिकाच्या विधीला हक्काने राबणारा माणूस कोण?

अ) गजूनाना ब) भानातात्या क) सायबू ड) सुदामा

२०. मुलीला खेळण्यातला मोबाईल देण्यासाठी पैसे हवे म्हणून सुदाम्याने कोणते वाद्य तयार करून विकले ?

अ) बासरी ब) तबला क) पिपाणी ड) तुतारी

२१. 'धग' या ललित लेखात सायबू कोणत्या समाजातील आहे?

अ) पारधी ब) वडार क) लमाण ड) मांग

२२. 'अखेरचा चुडा' या ललित लेखात गावाला परिवर्तनाचा विचार देणाऱ्या कसारनीचे नाव काय?

अ) कस्तुर ब) विमल क) सुनिता ड) मालन

२३. तान्हीबाई या बालविधचेचा नवरा कशामुळे मृत्यूमुखी पडला?

अ) आजारपणामुळे ब) अपघात झाल्यामुळे क) शेतात साप चावल्यामुळे ड) बेलाने मारल्यामुळे

२४. गजूनाना अंथरुणाला कशामुळे खिळून होता?

अ) पक्षघातामुळे ब) वृद्धावस्थेमुळे क) आजारपणामुळे ड) चक्कर आल्यामुळे

२५. 'ओलावा' या ललित लेखात दोन भावाच्या नात्यामध्ये अंतर पडण्याचे कारण कोणते?

अ) दोन भावातली व्यसनाधिनता ब) दोन भावातीला गरीब श्रीमंत असणारा भेट
क) दोन भावातील गैरसमज ड) संपत्तीच्या अभिलाषेमुळे घेण्यात आलेला आरोप

२६. रोखठोक स्वभाव असलेला भानूतात्या कोणत्या वयात स्थितप्रज्ञ झाला।

अ) नव्वदीत ब) तारुण्यात क) बालवयात ड) चाळीशीत

२७.तान्हीबाई मंदिरातल्या मुलांच्या हातावर काय ठेवत असे?

अ) गुळाचा बडा ब) पढा क) खडीसाखर ड) बत्तासे

२८.गोविंदच्या डोक्यात सूडाची भावना कोणी भरवली होती?

अ) दामु अण्णाने ब) जयवंताने क) रामनाथने ड) सुनिताने

२९.इरण्णाचे गाव कोणत्या राज्यातील होते?

अ) कर्नाटक ब) महाराष्ट्र क) बिहार ड) केरळ

३०.गोकुळ तावरे याला गावातले काय म्हणायचे?

अ) तावरे बाबा ब) अनाधबाबा क) पत्रवाला बाबा ड) गोकुळबाबा

३१.शांताबाई पोटसाठी कोणता व्यवसाय करत होती?

अ) बांगड्या विकणे ब) माळवं विकणे क) धुणेभांडी करणे ड) शेतात रोजंदारीवर कामाला जाणे

३२.कामिनीची आठवण येताच दत्तु शाळेमागच्या कोणत्या झाडाकडे जाई?

अ) गुलमोहर ब) अशोक क) बड ड) लिंब

३३.गावातले विठ्ठल मंदीर कोणत्या आळीत होते?

अ) ब्राह्मण ब) सुतार क) चांभार ड) शिंपी

३४.सुखदेवच्या पिशवीत दादासाहेबांना काय दिसले?

अ) माळवे ब) झेंडूची फुले क) भाकरी ड) लाकडी बैलजोडी

३५.गावातून दिंडी कोणत्या दिवशी बाजत गाजत निघाली?

अ) अष्टमी ब) एकादशी क) नवमी ड) द्वादशी

३६.'गवाक्ष' या कृतीतून कोणती संस्कृती दिसून येते?

अ) गावसंस्कृती ब) शहरसंस्कृती क) पाश्चात्यसंस्कृती ड) देशसंस्कृती

३७.वेशीवरच्या मारुती मंदीराचा जीर्णोध्दार कोणी केला?

अ) रामनाथ ब) भोला पाटील क) दामुअण्णा ड) गोकुळ तावरे

३८.सरतेशेवटी लेखकाला गाव म्हणजे काय बाटतो?

अ) देवांचा एकसंध देह ब) पूर्वजांचा एकसंध देह

क) माणसांचा एकसंध देह ड) संस्कृतीचा एकसंध देह

३९.समीर गायकवाड हे कोणत्या टोपण नावाने परीक्षेत आहेत?

अ. बापू ब. अण्णा क. रावसाहेब ड. वरीलपैकी नाही

४०.समीर गायकवाड यांचे सोलापुरातील मूळ गाव कोणते?

अ. कोंडी ब.वैदकवाडी क.काळजापूर ड. खादरापूर

४१.समीर गायकवाड यांनी प्राध्यापकीय पेशा न स्वीकारता कोणता व्यवसाय केला?

अ.शेती ब. किराणा क. दळणवळण ड. उद्योग

४२. झाडाची अजान या कथेतील मग बोल चाचांची कशावर नितांत श्रद्धा होती?

अ.मातीवर ब. लोकांवर क. स्वतःवर ड.कुटुंबावर

४३.मकबूल चाचांसोबत मंगलकार्यात जाऊन सनई कोण वाजवायचा?

अ. हमीदा ब. इकबाल क. मोहसीन ड. एहसान

६१. बळवंत आप्पानां किती अपत्य होती?

अ.दोन ब.एक क.तीन ड. अपत्य नव्हते

६२. सुगंधाच्या सासरचे कुटूंबा कशामुळे कारबाजारी झाले?

अ.राजकारणामुळे ब. दुष्काळामुळे क. तमाशामुळे ड.बैल विकल्यामुळे

६३. सुगंधाला हक्कसोडपत्र कोणी दिले?

अ.सिंधूने ब.विमलने क. गोवर्धन ड.बळवंत आप्पानी

६४. मयताच्या घरी जाताच मयताचे काय करून ठेवणे हे भानातात्यांचे पहिले काम होते?

अ.तिरडी तयार करणे ब.हातपाय दुमडून ठेवणे क.शेवटची इच्छा विचारणे ड.वरील पैकी नाही

६५. सुदामाचा पिढी जात व्यवसाय कोणता होता?

अ. शेती ब.बुरुडाचा क.लोहार ड.वाणी

६६. सुदामा च्या मुलीचे नाव काय होते?

अ.राणी ब.माया क.छकुली ड. राधा

६७. शेवटची गाडी चुकल्यानंतर सुदामाला पायी जात असताना कोण भेटला?

अ.बंडा पवार ब. संतोष क. अनोळखी व्यक्ती ड.भानातात्या

६८.सुदामाच्या बायकोचे नाव काय होते?

अ. सिंधू ब.सगुणा क. चंद्रा ड. रूपा

६९. पायाभूच्या थोरल्या मुलाने म्हणत्याने कोणता व्यवसाय सुरू केला?

अ. वाण्याचा ब.दारूचा क.भाजीपाला ड. सुताराचा

७०. श्रीमंताचा खून कोणी केला?

अ. सायबू ब.तारीबाई क. झिलन ड. चरणू

७१. मालन कोणता व्यवसाय करत होती?

अ. शिवणकाम ब. बांगड्या भरण्याचा क.मातीची भांडी बनवण्याचा ड.वरील पैकी नाही

७२. तान्हाबाईला किती भाऊ होते?

अ. दोन ब. एक क. तीन ड. भाऊ नव्हता

७३. तानाबाई देवळात किंवा पिंपळाच्या पारावर बसून येणाऱ्या जाणाऱ्या मुलांना काय देत असे?

अ. एक पैसा ब. पेरू क. खडीसाखर ड.गुळाचा खडा

७४. विमलाबाईचा जावई जयवंत कोठे येऊन राहिला?

अ.सासरी ब.शहरात क.शेतात ड.बांधावर

७५. गोविंदाने कोणाचा खून केला?

अ.चुलता आणि चुलत भाऊ ब.जयवंताचा क.रामनाथाचा ड. कस्तुरीचा

७६.गजूनानाने दौलतला शिक्षा म्हणून गावपंचायती काय निर्णय दिला?

अ. सर्व पैसा द्यावा. ब.बागायती शेती नावावर करणे.

क. चाळीस एकर शेती नावावर करावी. क. गाव सोडून जावे.

७७.कर्नाटकातील धारवाड जिल्हातील नागरहाळी गावाचा राहिवासी कोण आहे?

अ.इरण्या ब.भीमा क.कमला ड. शांती

७८. चन्नबसप्पा यांना किती मुले होती?

अ. चार ब. तीन क. एक ड. दोन

७९. कोणत्या साली दुष्काळत भीमा नदीचे पात्र कोरडे पडले होते.

अ. 1989 ब. 1972 क. 1947 ड. 1960

८०. शांताबाई कोणता व्यवसाय करत होती?

अ. शेती ब. कासारिन क. माळवं विकणे ड. कुंभार

८१. शांताबाईने कोणाचा खून केला?

अ. नवऱ्याचा ब. जावईचा क. मुलीचा ड. वरीलपैकी नाही

८२. काय कराला वेळ लागला की जिव पाचतावतो असे शांताबाई सल्ला देते?

अ. माफ करायला ब. हिशोब मांडायला क. भांडणे सोडवायला ड. वरीलपैकी नाही

८३. गोकुळ तावरे याला गावातील लोक काय म्हणात होते?

अ. पत्रवाला बाबा ब. डाकवाला क. दवंडी देणारा ड. वरीलपैकी नाही.

८४. गुणाबाईचा कोण बैल खुपसून मरण पावला होता?

अ. नावरा ब. मुलगा क. मुलगी ड. वरीलपैकी नाही

८५. गोकुळ तावरे पत्र वाटून झाल्यावर कोणच्या घरी विश्रांती घेत होता?

अ. आईच्या ब. गुणाबाईच्या क. जगन्नाथ वाणी ड. वरीलपैकी नाही

८६. गोकुळ तावरे जन्मताच काय होता?

अ. अनाथ ब. श्रीमंत क. शेतकरी ड. वाणी

८७. काशिनाथने सुखदेवची शिक्षणात गोडी न पाहता कोणत्या गोष्टीकडे मन वळवले?

अ. कुस्तीकडे ब. शिकारीकडे क. शेतकामाकडे ड. मोलमजुरीकडे

८८. सुखदेवाच्या कशामुळे बैलाचे चित्त स्थिर होते?

अ. चाबकामुळे ब. त्याच्या स्पर्शामुळे क. गोड गळ्यामुळे ड. नजरेमुळे

८९. सुखदेवच्या पिशवीत काय होते?

अ. कासरा ब. खुरपे क. खेळण्यातील लाकडी बैलगाडी ड. लाकडी बासरी

९०. गुलमोहर हे ललित लेख कोणत्या कहाणी वर आधारित आहे?

अ. कौटुंबिक व्यथा ब. अधुरी प्रेम कहाणी क. दारिद्र्य ड. वरीलपैकी नाही

९१. दत्त आणि कामिनी हे कोणत्या ठिकाणी असलेल्या गुलमोहर झाडामागे भेटत होता

अ. शाळेच्या मागे ब. विहिरीच्याकडेला क. पारावरील ड. जंगलातील

९२. दत्तचे लग्न कोणाशी झाले?

अ. कुसुम ब. कामिनी क. माया ड. वरीलपैकी नाही

९३. कामिनीचे लग्न कोणाशी झाले?

अ. गुणा ब. दत्त क. नरसु ड. वरीलपैकी नाही

९४. कामिनीला बघण्यासाठी दत्त बहाना करून कोठे जात होता?

अ. गावात ब. शाळेत क. विहिरीवर ड. शेतात

९५. गावातील सुतार आळीत कोणत्या देवाचे मंदिर होते?

अ. शंकर भगवान ब. गणपती क. विठ्ठल ड. जोतिबा

८८. ज्ञानू सुतार कीर्तनात कोणते वाद्य वाजवत होता?

अ. झांज ब. पखवाज क. पेटी ड. तबला

८९. गावातील दिंडीला गावकऱ्यांनी कोणाला येण्याचे आग्रह केले नाही.

अ. भोला पाटील ब. ज्ञानू सुतार क. माळीण बाई ड. वरीलपैकी नाही

९०. गावातील हमरस्तासाठी जमिनी संपादित केल्यानंतर गावात काय आले?

अ. शहरीलोक ब. वाहने क. बक्कळ पैसा ड. रोगराई

९१. मारुती मंदिराचा जीर्णोद्धार कोणी केला?

अ. भोला पाटील ब. ज्ञानू सुतार क. गावकरी ड. वरीलपैकी नाही

९२. सुनांनी वासू नानाला घरातून बाहेर काढून कोठे ठेवले?

अ. दुसऱ्या गावी ब. जुन्या वाड्यात क. मुलांच्यासोबत ड. शहरात

प्रश्न क्र २. लघुत्तरी प्रश्न / टीपा (सहा पैकी चार)

गुण-२०

प्रश्न क्र ३. लघुत्तरी प्रश्न (चार पैकी दोन)

गुण-२०

१. ललित गद्याची संकल्पना स्पष्ट करा.

२. ललित गद्याचे स्वरूप आणि विशेष स्पष्ट करा.

३. मराठी ललित गद्याची परंपरा स्पष्ट करा.

४. ललित गद्यामध्ये समाविष्ट होणारे साहित्य प्रकार सविस्तर सांगा.

५. ललित गद्याची वैशिष्ट्ये सांगा.

६. ललित गद्यातून प्रकटणाऱ्या 'मी'मुळे ललित गद्य आत्माविष्कारी लेखन प्रकार ठरतो का? उदाहरणासह स्पष्ट करा.

७. बालविधवा म्हणून तान्हीबाईच्या वाट्याला आलेले दुःख आणि त्यातून बदलत गेलेला तिचा स्वभाव स्पष्ट करा.

८. 'अखेरचा बुडा या ललित लेखात मालन या संवेदनशील कासारणीचे भावविश्व स्पष्ट करा

९. 'झाडांची आजान' या लेखातील गावावर नितांत प्रेम करणाऱ्या मकबूलचाचा या वयोवृद्ध माणसाची शहरात राहतानाची भावनिक घुसमट कशा प्रकारे शब्दांकित केली आहे?

१०. 'अंधार' या ललित लेखातील वसूनानाची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.

११. 'खपली ललित लेखात शांताबाईला कोणती खंत आहे, हे सविस्तर स्पष्ट करा.

१२. गोकुळनाथ 'अनाथांचा नाथ' होता हे सविस्तर स्पष्ट करा.

१३. ललित गद्याची व्याख्या

१४. ललित गद्याची साधने

१५. व्यक्तिचरित्रात्मक ललित गद्याचे स्वरूप

१६. निसर्ग वर्णनात्मक ललित गद्याचे स्वरूप

प्रश्न क्र ४. अंतर्गत विकल्पासह दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)

गुण-२०

१. 'बाभळातील चंद्र' या ललित लेखातून पाळलेल्या प्राण्याविषयी असणारे सर्जा या मुलाचे असणारे अपार प्रेम आणि त्यातून घडलेले नाट्य याचे सविस्तर वर्णन करा.
२. 'झाडांची आजान' आणि 'अंधार' या ललित लेखसंग्रहातील भाषिक सौंदर्य स्पष्ट करा.
३. 'हक्क' या ललित लेखातील गोवर्धन, सिंधू आणि सुगंधा या बहिण-भावंडांचे समंजस नाते स्पष्ट करा.
४. 'ऋण' या ललित लेखातील मारुती बप्पा घुले यांची यमुना गायीविषयी असणारी आस्था कशा प्रकारे दिसून येते?
५. 'आकसत चाललेलं मरण' या ललित लेखात वयोमानानुसार घडणारी भानूतात्याची मानसिक भावांदोलनाचे सविस्तर वर्णन करा.
६. संपत्तीच्या अभिलाषेपोटी दोना भावांमध्ये निर्माण झालेले अंतर आणि गजूनानाच्या तळमळीची अवस्था स्पष्ट करा.
७. 'धग' या ललित लेखात मायबू राठोडय बाप म्हणून असलेलं आगतिक प्रेम आणि हताशा कशा पद्धतीने व्यक्त झाली आहे?
८. मुलीला खेळण्यातील मोबाईल घेऊन देण्यासाठी पैसे मिळावे म्हणून कोणती युक्ती वापरली?
९. मातीचा सुगंध या ललित लेखातील झणणाचे आपल्या गावाकडील ओड की व्यक्त होते?
१०. 'गाब म्हणजे काय?' या ललित लेखात गावाची अंतर्बाह्य सुंदरता लेखकाने कशी मांडली आहे?
११. 'अश्रूचा उत्सव' या ललित लेखातील सुखदेवची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करा.
१२. 'अभिषेक' या ललित लेखात ज्ञानू सुताराची भक्ती आणि भोला पाटलाचा निरस भक्तीभाव हे द्वंद्व स्पष्ट करा.

VCCK-मराठी विभाग- प्रा. आंबेडकरांची आय.